

REFERAT FOR TSO-DSO MARKEDSSAMARBEJDSUDVALGET (MSU)

Dato:
9. januar 2024

Forfatter:
JMJ, HHO

Tid: 8. december 2023 kl. 10.00-14.00

Sted: Teams

Deltagere:	Navn	Virksomhed
	Mikael Sivertsen	Vores Elnet
	Daniel Skovsbo Erichsen	N1
	Jens Fossar Madsen	Radius Elnet og Cerius
	Martin Lervad Lundø	Energinet DataHub
	Jeannette Møller Jørgensen	Energinet Systemansvar
	Gitte Schjøtt-Kristensen	Energinet Systemansvar
	Michael Osmann	Energinet Systemansvar
	Jeppe Danø	Energinet Systemansvar
	Kia Marie Jerichau	Energinet Systemansvar
	Marie Budtz Pedersen	Energinet Systemansvar
	Mette Rose Skaksen	Green Power Denmark
	Julie Starostka	Green Power Denmark
	Henrik Hornum	Green Power Denmark
Afbud:	Kristian Tilsted	Elværk A/S
	Charles Nielsen	TREFOR
Gæster:		
Punkt 2	David Hartz	Energinet Systemansvar
Punkt 2 og 3	Nicolaj Mølgaard Jakobsen	Green Power Denmark
Punkt 3	Bjarne Brendstrup	Energinet Systemansvar
Punkt 4	Jonas Philip Christensen	Green Power Denmark
	Andreas Severin Kruse Ingerslev	Energinet Systemansvar
Punkt 5	Karsten Feddersen	Energinet Systemansva
	Jasmin Mehmedalic	Green Power Denmark
Punkt 7	Jakob Fauerskov	Energinet DataHub

Referat:

1.	<p>Velkommen og gennemgang af dagsorden</p> <p>Der blev budt velkommen til mødet samt til Michael Osmani, der som ny afdelingsleder for Data og Produkt-design med ansvar for Energi Data Service overtager Gitte Schjøtt-Kristensen rolle i MSU.</p>
2.	<p>Tarifsamarbejdet</p> <p>Den 21. november blev der afholdt en fælles workshop om visionen for TSO-DSO-tarifering for Green Power Danmarks direktørgruppe for tariffer og Energinet. På workshoppen var der en fælles forståelse for, at tariferingen skal understøtte et fuldt VE-baseret og til stadighed mere elektrificeret energisystem. Der blev bl.a. udtrykt ønske om en kundeorienteret struktur hvor tariferingen på tværs af transmissions- og distributionsniveau skal være sammenhængende med tydelig koordineret kommunikation. Denne hjørnesteen for en fremtidig tarifstruktur skal have en nedfældet vision, der kan offentliggøres, hvilket kræver en række forståelsespapirer, der skal udvikles hen over 2024. Beregningsmotoren for omfordelingskonsekvenser er ved at være færdig, så tarifmodeller og -varianter kan analyseres med et bud på en model sommeren 2024.</p> <p>Energinet har efter drøftelser med netvirksomhederne igangsat metodeudviklingen af en trædestensmodel for nettariffen, der kan fungere indtil TSO-DSO-modellen træder i kraft. Metoden skal dog på baggrund af Energinet-høring udvides til også at inkludere DSO-kunder med begrænset netadgang. Afbrydelighed for DSO-kunder vil kun blive tilbudt kunder, der allerede har afbrydelighedsaftale med netselskabet. Det afgrænser omfanget – og kunden vælger selv om han vil omfattes.</p> <p>Det er vigtigt at få styr på det driftsmæssige setup omkring afbrydelighed, inden nogen kunder afbrydes. – Arbejdet hermed bør sættes i værk – og ingen kunder afbrydes før det er på plads.</p> <p>Hertil nedsættes en fælles arbejdsgruppe under NSU, der skal undersøge, hvordan det kan implementeres, hvilket dog driftsmæssigt først kan ske, når kontrolcentre kan understøtte modellen på en operationel sikker vis. Det er endvidere vigtigt, at Energinet har et klart aftalegrundlag med kunder, som skal afbrydes, da dette ikke er indeholdt i netselskabernes aftaler og tarifering. Herfra vil der være to spor: Ét hvor Energinet fortsætter arbejdet med metodeanmeldelsen nu inkl. DSO-kunder med begrænset netadgang inden jul, så evt. kommentarer til metoden skal gives her og nu. Ét med nedsættelse af enteknisk arbejdsgruppe, der udvikler model for, hvordan DSO-kunder med begrænset netadgang, driftsmæssigt kan håndteres.</p> <p>Green Power Denmark og Energinet afholder den 12. december et aktørmøde omkring tarifering af store batterianlæg, hvortil der er mere end 177 tilmeldte. Her vil Green Power Denmark og Energinet redegøre for, hvordan tarifering og tilslutningsbidrag ser ud i dag, invitere aktører til at give indlæg og forhåbentligt blive konkrete på, hvilke udfordringer de oplever.</p> <p><u>Beslutning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • MSU takkede for det gode samarbejde herunder muligheden for at læne sig ind mod hinanden ift. at udvikle TSO-DSO tarifmodellen. • Energinet starter processen op med at udarbejde en model for DSO-kunder med begrænset netadgang. Energinet vil sikre et klart aftalegrundlag med kunder, der skal afbrydes. Hvor den fælles tekniske arbejdsgruppe har deltagelse fra både Green Power Denmark og Energinet foruden også NSU inddrages.
3.	<p>Dialog med Novo Nordisk</p> <p>Green Power Denmark, Radius, Vores Elnet og Energinet har haft flere møder med Novo Nordisk vedr. deres ønsker og behov for reducerede nettilslutningstider samt forsyningsikkerhed.</p>

	<p>Denne type af behov og ønsker er ikke forbeholdt Novo Nordisk, men opleves også med andre større elkunder i mange netselskaber.</p> <p><u>Beslutning:</u></p> <p>MSU tog sagen til efterretning og italesatte behovet for forstærket kommunikation i øjenhøjde med el kunderne.</p>
4.	<p>Nettilstrækkelighed og fleksibilitet</p> <p>Green Power Denmark og Energinet præsenterede deres respektive behov og mulige løsninger til afhjælpning af evt. udfordret nettilstrækkelighed i både DSO- og TSO-nettene foruden Energinets udfordringer med effektilstrækkelighed og muligheder for balancering.</p> <p>Der blev drøftet mange emner, der alle har betydning for fleksibilitet i bred forstand. Fx kommende ny lovgivning som fx netregel om Demand Response, nyttiggørelse af dagens design, høj grad af samtidighed af fx solcellestrøm, netforstækning vs. markedsløsninger, datafrisættelse og ikke mindst tarifiering og netprodukter. Endelig blev forskelligheden af elsystemet drøftet, herunder forskellige behov og muligheder på de forskellige spændingsniveauer og i forhold til effektilstrækkelighed. Dette nødvendiggør mange forskelligartede løsninger (no-size-fits-all).</p> <p><u>Beslutning:</u></p> <p>MSU tog sagen til efterretning og ønskede at fortsætte drøftelserne og mulighederne for samarbejde om emnet. Hertil skal der som led i en modningsproces udarbejdes et internt forståelses- og positionspapir, der afspejler, hvordan parterne hver især tænker og på sigt hvilke budskaber, vi samlet kan kommunikere eksternt.</p>
5.	<p>Internationale aktiviteter</p> <p>Processen for udarbejdelse og senest høring om Network code for Demand Response har været udfordrende med mange samarbejdsflader og kort tid til at danne sig et overblik over indhold og konsekvenser. Fx er der udfordringer vedr. det der kan imødeses om krav til registreringen af fleksibilitet i et flex-register og prækvalificering af flex-ydelser i elnettet.</p> <p><u>Beslutning:</u></p> <p>MSU tog sagen til efterretning og anbefalede at Green Power Denmark, netselskaberne og Energinet hver især fortsat giver udtryk for holdninger i respektive organer og samarbejder.</p>
6.	<p>Samarbejdet om datafrisættelse</p> <p>Arbejdsgruppen præsenterede tre leverancer ifm. brug af Energi Data Service som webportal til frisættelse af netselskabernes data: Skitse til aftalegrundlag, skitse til kommissorium for Dataforum og eksempel på en dataspecifikation, alle i udkast. Aktørerne efterspørger allerede nu flere data og netselskabernes vil gerne udstille (flere) data, men det er vigtigt for at kunne skabe fremdrift i dette arbejde, at emner og indhold i aftalegrundlaget afklares endeligt. Hertil er det nødvendigt at komme i dialog med Energistyrelsen.</p> <p><u>Beslutning:</u></p> <p>MSU tog sagen til efterretning og støttede op om fortsat at arbejde med og udvikle en to-benet governance-struktur (aftalegrundlag samt etablering af et Dataforum) samt starte dialog med Energistyrelsen herom. Derudover nedsættes allerede nu en teknisk Dataforum-gruppe, der som en forløbergruppe starter arbejdet med anonymiseringsmetodikker op. Green Power Denmark tager teten ift. at få udpeget medlemmer.</p>

7.	<p>Den nye digitaliseringsstrategi</p> <p>Orientering om regeringens nye strategi, hvor ét af de 25 konkrete initiativer er ”Effektiv grøn omstilling gennem digitale løsninger” (link). Der var en drøftelse af de mange forskellige tiltag, der er i gang hos flere parter, men især også Energistyrelsen.</p> <p><u>Beslutning:</u></p> <p>MSU tog sagen til efterretning og ønsker at emnet også behandles på næste MSU-møde og gerne med deltagelse af Energistyrelsen for at angive den strategiske retning for elssektoren.</p>
8.	<p>Evt. og kommunikation</p> <p>Mødet den 4. april 2024 udvides, så der bliver tid til et fællesmøde mellem MSU og NSU, som ønsket af Koordineringsudvalget.</p> <p>Intet at kommunikere.</p>